

CHAMBERLAIN PONAVLJA SVOJE SVARILO NEMCIJI

ANGLEŽI ZAHTEVAJO, NAJ BO WINSTON CHURCHILL TAKOJ IMENOVAN ZA MINISTRA

Zastopniki angleške vlade zatrjujejo trdno stališče Anglije. — Chamberlain je zelo previden z ozirom na Gdansk. — Ni proti prihodu nemških bojnih ladij v poljsko пристanišče.

LONDON, Anglija, 4. julija. — Četudi so razni zastopniki angleške vlade zadnje čase pogosto zagotovili, da Anglija "resno misli", je ministrski predsednik Neville Chamberlain v poslanski zbornici na razna vprašanja glede Gdanska odgovarjal zelo mirno in previdno.

Poročal je o vojaških pripravah v Gdanku, toda da se je skrbno izognil vsakemu svarilu. Pohvalno pa se je izrazil o poljski vladi, ker je navzlic napetemu položaju mirna.

Poljska je zadevo vzela v svoje roke in bo poslala v Berlin ostro poslanico v protest proti nemškemu delovanju v Gdanku. Poljska bo zahtevala, da so iz Gdanska odstranjeni vsi vojak in topovi, ki so bili zadnje čase poslani v mesto.

"Zanesljivi viri pravijo," je rekel Chamberlain, "da so bile v Gdanku uveljavljene obsežne odredbe vojaškega značaja."

"V Gdank je prišlo veliko število nemških dirčevalnikov, na videz turisti, in v mestu zbirajo obrambni zbor pod imenom heimwehr."

Chamberlain je povedal, da je bila poljska vlada obveščena, da pride 25. avgusta v Gdansk nemška križarka Koenigsberg in da bo obvestila gdanski senat, da ne nasprotuje takem obisku.

"Vlada njegovega veličanstva," je rekel Chamberlain, "je v tesnem stiku s poljsko in francosko vlado glede razvoja položaja v Gdanku." Toda ni hotel odgovoriti na vprašanje nekega poslanca, ako ni po njegovem mnenju vse to, kar se dogaja v Gdanku, protipostavno.

Ko je nek poslanec predlagal, da bi Chamberlain Hitlerju jasno povedal, da se bo Anglija uprla proti vsaki premembi stanja v Gdanku, je Chamberlain rekel, da je "popolnoma jasno" povedal lord Halifax.

Poljski poslanik v Londonu grof Edvard Raczynski se je z aeroplanom odpeljal v Varšavo, da se posvetuje s svojo vlado in da ji poroča o svojemu razgovoru z vnanjim ministrom lordom Halifaxom o položaju v Gdanku. Po nekem poročilu Poljaki niso nič kaj zadovoljni z zadnjimi angleškimi zagotovili.

Poljska se tudi pogaja z Anglijo za posojilo v znesku \$100,000,000 za plačilo orožja.

Angleški poslanik v Berlinu sir Neville Henderson se je z aeroplanom peljal v London. Njegov obisk pa najbrže nima velikega pomena, kajti znano je, da je bil pred meseci resno bolan in da bo obiskal svojega zdravnika. Poročal pa bo lordu Halifaxu o vtisu, ki ga je napravil sedanji položaj v Nemčiji. Henderson se bo najbrže odpovedal svojemu mestu v Berlinu.

Prijatelji zelo nagovarjajo Chamberlaina, da brez odlašanja pokliče v svoj kabinet Winstona Churchilla. Ta pritisk je tem večji, ker Chamberlain noče povedati, kako stališče bo zavzela Anglija, ako bi se "mirno" premenil položaj Gdanska.

Angleška javnost je prepričana, da bo Churchill takoj poklican v kabinet, ako bi prišlo do kake vojne, ali pa do kakega prav resnega položaja. Toda Chamberlainu se sedanji položaj še ne zdi dovolj resen, da bi Churchilla poklical v kabinet.

Politični opazovalci pa si ne morejo misliti, ka-

Ameriški kongres ustreza nacijem

KONGRES NOČE IZPREMENITI POSTAVE GLEDE NEUTRALNOSTI

HYDE PARK, N. Y., 4. julija. — Predsednik Roosevelt je prepričan, da je ameriški kongres utrdil stališče Italije in Nemčije ter ugladil pot novi vojni, ker je poslanska zbornica zavrnila njegov predlog, naj bo nevtralnostna postava tako izpremenjena, da bo za slučaj vojne Ameriki mogoče oskrbovati Anglijo in Francijo z orožjem.

Iz Rima in Berlina prihajajo poročila, da so nacistični in fašistični voditelji silno zadovoljni, ker je bil predsednik v poslanski zbornici poražen.

Po mnenju predsednika Roosevelta, ni mogla poslanska zbornica izkazati Hitlerju in Mussoliniju večje usluge. To je ena najpomembnejših moralnih zmag, ki sta jih bila v zadnjem času deležna Hitler in Mussolini.

Predsednik je nverjen, da bosta Hitler in Mussolini začela izvajati na Veliko Britanijo in Francijo še večji pritisk ter ju prisilila, da bosta vrnila Nemčiji kolonije in sploh vse, kar je izgubila po versajlski mirovni pogodbi.

Preto pa še večja nevarnost. Predsednikov poraz v poslanski zbornici je navdal Nemčijo s prepričanjem, da ameriški narod ne soglašja z administracijo in da se ne strinja z njenim stališčem napram Hitlerjevemu režimu.

Predsednik je odločen boriti se do skrajnega konca, če tudi je le malo upanja, da bi zmagal tekem sedanjega kongresnega zasedanja.

Roosevelt je v neprestani telefonski zvezi z Washingtonom in ameriški poslaništvi v Evropi. Danes ni sprejel nobene obiskovalca ter je vse dopoldne proučeval poročila glede ogroženega Gdanska. Njegov glavni cilj je preprečiti vstop Amerike v vojno ter s svojim vplivom ohraniti mir v Evropi. Mir je pa mogoče ohraniti edino v slučaju, če bosta Italija in Nemčija sprevideli, da je vsa sila Združenih držav na strani evropskih demokracij. Vsled tega je predlagal izpremembo nevtralnostne postave v toliko, da bo dovoljena prodaja ameriškega orožja in municije tistim evropskim državam, ki lahko lahko plačajo v gotovini in s svojimi lastnimi ladjami odpeljejo iz Amerike kupljeni vojni material. Kot taki pa prideta v poštev edino Anglija in Francija, prav posebno pa še Anglija, ki bi v slučaju

vojne s svojim brodomjem obvladovala ves Atlantik.

V petek je pretežna demokratska večina v poslanski zbornici zavrnila predlog Rooseveltove administracije glede izpremembe sedanje nevtralnostne postave, ki prepoveduje prodajo orožja bojujočim se.

Popoldne se bo predsednik udeležil domačega piknika na svojem posestvu, opolnoči se bo pa vrnil v Washington.

ko bi mogel Churchill mirno sedeti pri isti mizi z ministri sirom Johnom Simonom, lordom Runci-manom in drugimi, ki so Chamberlainovo orodje. Chamberlainu je znano, da je Churchill popolnoma nasprotnega mišljenja o evropskem položaju in da bi med ministri prišlo takoj do nesporazuma, ko bi Churchill prišel v kabinet.

Znano pa je tudi, da sta se Churchill in Anthony Eden dogovorila, da stopita oba obenem v kabinet, ali pa nobeden.

KJOSEJVANOV ODFOTOVAL V NEMČIJO

Min. predsed. KJosejvanov bo tri dni ostal v Nemčiji. — Namen njegovega potovanja je zaviti v tajnost.

SOFLJA, Bolgarska, 4. julija. — Ministrski predsednik KJosejvanov je s svojim spremstvom odpotoval na tri-dnevni uradni obisk v Berlin. Na železniški postaji so mu voščili srečno pot njegovi ministri, zastopnik kralja Borisa, nemški poslaniški zbor in mnoge ljudstva.

Vlada je naznanila, da bo KJosejvanov vrnil obisk tedanjega nemškega vnanjega ministra barona Konstantina Neuratha, ki je pred dvema letom obiskal Sofijo. Vendar pa je njegov obisk zelo velikega političnega pomena, čegar smoter pa je zaviti v veliko tajnost.

Jutri bo namestnik ministrskega predsednika Nedev pozdravil egiptovskega vnanjega ministra Abdelo Fattaha pašo, ki bo prišel iz Romunske. Njegov obisk je uraden in bo trajal več dni. Pred nekaj dnevi je prišel novi egiptovski poslanik Gazeril bej v Sofijo. Gazeril je obenem tudi poslanik v Turčiji in navadno stanuje v Ankari.

Iz političnih ozirov je obisk egiptovskega vnanjega ministra velike važnosti, ker je Egipt središče država in ima za seboj mogočno Anglijo; toda tudi gospodarski oziri pridejo zelo v poštev.

NEMCI PODIRAJO ČESKE UTRDBE

PRAGA, Češka, 4. julija. — Nemški vojaki so porušili celotno tretjo podzemsko obrambno črto, ki se je raztezala na razdaljo 50 milj okoli Prage. Vojaki so utrdbе razstreljevali, ne meneč se za škodo, ki je bila povzročena na poljih v okolici, vendar pa so dobili kmetje škodo poplačano.

POROKA ITALJANSKEGA VOJVODE

FLORENCA, Italija, 2. julija. — Vojvoda in vojvodinja Spoletska, čijih poroka e zdržila italijansko in grško kraljevo hišo, sta sinoči odpotovala iz Florence v Vatikan, kjer bosta prejela papežev blagoslov.

Vojvoda Spoletski je star 39 let in je bratranec kralja Viktorja Emanuela, vojvodinja pa je 35 let stara grška princesa Irena in sestra grškega kralja Jurija II. ter hči pokojnega kralja Konstantina in kraljice Zafije. Do svoje poroke je živela pri svoji sestri princesi Heleni, ločeni ženi romunskega kralja Karola. Irena je sestrična Kentske

JAPONCI PROTI KOMPROMISU

Japonski zastopnik pravi, da je kompromis nemogoč. — Angleži morajo vstreči japonskim zahtevam.

TIENCIN, Kitajska, 4. julija. — Nek japonski zastopnik v Peipingu je rekel, da med Japonci in Angleži v Tiencinu ni mogoč noben kompromis in da se bodo Japonci poslužili oborožene sile, dokler Angleži ne sprejmejo zahtev, katerim jim je stavila japonska časna vlada v Peipingu.

Začasna vlada, ki se smatra za pravo vlado v severni Kitajski, je stavila naslednje zahteve:

1. Skupna kontrola koncepcijskih oblasti in časne vlade nad angleškimi in francoskimi koncesijami.

2. Sodelovanje koncepcijskih oblasti z denarno politiko za časne vlade.

3. Začasna vlada ima pravico nadzorovati banke in veletrgovine v koncesijah.

4. Stroko nadzorstvo nad protijaponskimi časopisi in nad organizacijami v koncesijah.

Ob času, ko se japonska vlada v Tokiju pripravlja na pogajanja z Angleži glede spora v Tiencinu, je japonska armada še bolj poostrela blokado koncesij.

Pri vzhodu v angleške koncesije je nek japonski častnik slegel angleškega podanika J. Andersona in ga vdaril v obraz.

Japonci so večeraj toliko časa preiskovali mleko, ki je bilo namenjeno za koncesije, da se ga je mnogo pokvarilo.

SANGHAJ, Kitajska, 4. julija. Japonci, ki blokirajo angleške in francoske koncesije v Tiencinu, so popolnoma postavili dovoz mleka za 189.000 ljudi, ki žive v koncesijah.

Ruski mlekarji ne marajo dovažati mleka drugim, kot samo angleški vojaški bolnišnici.

Pogajanja med Angleži in Japonci za poravnave spora v Tiencinu se bodo pričela v četrtek. Na pogajanja sta odpotovala iz Tiencina japonski vojaški zastopnik polkovnik Kimihide Ota in načelnik orožništva major Seiči Ota.

NEMŠKA TRGOVINA S KITAJSKO

HONKONG, Kitajska, 29. junija. — Nemški zastopniki so se pogodili s kitajsko vlado, da ji bodo prodali za \$25,000,000 nemškega, ameriškega in belgijskega orožja in municije. O tej pogodbi vlada največja tajnost, vendar pa je znano da bo kitajska vlada po tej pogodbi dobila mnogo ameriških aeroplanov.

vojvodinje Marine. Vojvoda Kentski in vojvodinja sta prišla na poroko iz Londona.

PRAVA VOJNA V MONGOLIJI

Japonci so zaplenili 30 ruskih tankov. — Japonci so pričeli veliko ofenzivo proti Vnanji Mongoliji.

TOKIO, Japonska, 4. julija. — Po poročilih z mančukvansko - mongolske meje so Japonci pričeli veliko ofenzivo proti Vnanji Mongoliji in so v veliki bitki zaplenili 30 tankov in poškodovali mnogo več. Mnogo ruskih tankov je bilo v plamenih.

Ruske in vnanjemongolske čete so dobile velika ojačenja in pričakovati je še ljutejše boje.

Japonska poročila pravijo, da so Japonci izvalili v past 4000 Mongolov in da jih obkoljujejo.

Japonska častniška agentura Domei poroča, da so japonski letalci azstrelili dva ruska aeroplana v boju nad Halho.

Poročila pravijo, da je mančukvansko - japonska armada pričela veliko ofenzivo proti Rusom in Mongolom ob reki Halhi. 3000 Rusov in Mongolov se bori s 300 tanki in neznanim številom aeroplanov z Japonci in Mančukvanci.

Japonsko poveljstvo se je odločilo, da uniči vse mongolske čete v mejah Mančukua.

Včeraj so se ves dan bili boji med infanterijo, s strojnimi tanki, artilerijo, kavalerijo, tanki in aeroplani.

Proti jutru so Japonci v petih oddelkih naskočili vas Hingbludo in jo zavzeli.

Deset oddelkov japonskih Sa kai in Okamoto divizij je naskočilo hrib 75, 6 milj južno od reke Halhe, kjer se zavije proti vzhodu v Mančukuo.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

25 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE
50c
(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v sveskah
po 2 odtisoma po 3 cente.

